

OPROEPFICHE

REACT EU – Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe

“De bevordering van het crisisherstel in de context van de COVID-19-pandemie en de voorbereiding van een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie”

GROENE TRANSITIE

1 Context van de projectoproep

1.1 REACT-EU

REACT-EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) is een financiële top-up van de traditionele cohesieprogramma's in de nasleep van de coronacrisis. Het sluit aan bij de reeds bestaande crisismaatregelen CRII en CRII+ (Coronavirus Response Investment Initiative). De middelen moeten vooral aangewend worden om crisismaatregelen te nemen, de economie verder te ondersteunen en de capaciteit voor crisisrespons in de zorg uit te breiden. Vlaanderen kan volgens de intra-Belgische verdeling van de Europese herstellfondsen rekenen op 115 miljoen euro (prijzen 2018).

Ook het Operationeel Programma EFRO Vlaanderen 2014-2020 zal worden uitgebreid met middelen uit REACT EU.

1.2 REACT-EU Verordening

De lidstaten zijn op ongekende wijze getroffen door de crisis die voortvloeit uit de economische, sociale en gezondheid gerelateerde gevolgen van de COVID-19-pandemie. De crisis belemmert de groei in de lidstaten, hetgeen op zijn beurt de ernstige liquiditeitstekorten doet toenemen die het gevolg zijn van de plotse en aanzienlijke stijging van noodzakelijke overheidsinvesteringen in de gezondheidsstelsels en andere sectoren van de economie in de lidstaten. Dit heeft geleid tot een uitzonderlijke situatie waarvoor specifieke, onmiddellijke en buitengewone maatregelen nodig zijn die snel de reële economie bereiken. REACT-EU is een nieuw, kortlopend programma (budgetjaren 2021-2023) waarmee de EU reageert op de coronacrisis en dat is uitgewerkt in de vorm van een extra prioriteit in het Operationeel Programma 2014-2020.

Deze REACT-EU middelen moeten gebruikt worden om concrete acties te ondersteunen ter bevordering van het crisisherstel in de context van de COVID-19-pandemie en de sociale gevolgen daarvan en **ter voorbereiding van een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie**.

De voornaamste, meest relevante elementen uit de REACT-EU Verordening ((EU) 2020/2221) m.b.t. de invulling van het EFRO programma zijn de volgende:

- Verplichte inzet via een nieuwe thematische doelstelling “de bevordering van het crisisherstel in de context van de COVID-19-pandemie en de voorbereiding van een groen, digitaal en veerkrachtig

herstel van de economie”. Voor de programmering en de uitvoering vormt deze thematische doelstelling ook één aparte investeringsprioriteit in het bestaande EFRO-programma;

- Wat het EFRO betreft, kunnen de extra middelen voornamelijk gebruikt worden voor het verlenen van steun in de vorm van bedrijfskapitaal of investeringssteun aan kmo's - met inbegrip van adviserende steun, met name in de sectoren die het zwaarst getroffen zijn door de COVID-19-pandemie en dringend moeten worden gerevitaliseerd, zoals toerisme en cultuur, investeringen in sectoren met een groot banenscheppend potentieel, investeringen ter bevordering van de transitie naar een digitale en groene economie, investeringen in producten en diensten voor gezondheidsdiensten, sociale infrastructuur, investeringen in infrastructuur voor basisdiensten ten behoeve van de burgers en economische steunmaatregelen in de regio's die het meest afhankelijk zijn van de zwaarst door de crisis getroffen sectoren;
- Retroactieve subsidiabiliteit van uitgaven vanaf 1 februari 2020 (afhankelijk van staatssteunkader).
- Einddatum van subsidiabele uitgaven: 31/12/2023 (conform lopende EFRO-programma 2014-2020). Dit impliceert dat de projecten tegen deze einddatum volledig afgerond moeten zijn en alle uitgaven gemaakt en betaald moeten zijn.
- Naar verwachting zal 25% van de totale middelen bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Het niveau van de bijdragen van de lidstaten aan de ambitie om dat streefdoel te bereiken kan verschillen naargelang de gelegde prioriteiten.

1.3 Invulling Vlaamse middelen REACT-EU via EFRO programma

Vlaanderen is en wordt evenals andere regio's economisch flink geraakt door de coronacrisis. De economische impact laat zich voelen via meerdere kanalen. Door de opgelegde sluitingen van handelszaken en fysieke winkels en andere noodmaatregelen om de verspreiding van het virus in te dijken, worden heel wat sectoren waaronder de detailhandel, vrijetijdsbesteding, toerisme, horeca, transport en evenementen sterk getroffen. Investeringsprojecten zijn on hold gezet.

Parallel hieraan hebben overheden, organisaties en bedrijven zich versneld nieuwe manieren van werken en digitale dienstverlening eigen moeten maken. Dit alles naast de bestrijding van de pandemie zelf, die in het najaar van 2020 in de tweede golf zat en ook in de eerste helft van 2021 het sociaaleconomisch weefsel verder onder druk zet.

In de landenspecifieke aanbevelingen van 2020 (COM(2020) 501) benadrukt de Europese Commissie het belang om publieke investeringsprojecten te vervroegen en private investeringen aan te moedigen om economisch herstel te bevorderen. **Daarbij wordt geadviseerd om die investeringen te richten op de groene en digitale transitie: infrastructuur voor duurzaam transport, propere en efficiënte productie van energie, digitale infrastructuur en onderzoek en innovatie.** De coronacrisis is namelijk een extra externe factor die bedrijven aanzet om verder te blijven innoveren.

Het is duidelijk dat de EFRO-middelen binnen REACT-EU een bijdrage kunnen geven aan de invulling van het relanceplan van de Vlaamse Regering, met name via innovatie, competitiviteit, digitalisering en verduurzaming.

Gelet op het beschikbare budget worden volgende 3 thematische doelstellingen geformuleerd:

1. Digitale transitie
2. Groene transitie

3. Innovatieve transitie

Timing vormt de belangrijkste uitdaging m.b.t. de besteding van deze REACT EU middelen. Projecten moeten volledig uitgevoerd en betaald zijn tegen 31/12/2023. Er zal dus voorrang moeten gegeven worden aan acties die op korte termijn realiseerbaar zijn (of reeds gerealiseerd zijn, gelet op de mogelijkheid om retro-actief kosten mee te nemen vanaf 1 februari 2020, afhankelijk van de geldende staatssteunregeling).

1.4 Groene transitie

Deze oproep focust op de thematische doelstelling 'groene transitie'.

In het Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (NEKP, 2019) engageert Vlaanderen zich om haar broeikasemissies/CO₂-uitstoot tegen 2030 met 35% te verminderen ten opzichte van 2005, en werkt hierbij de nodige maatregelen uit. Momenteel zijn deze voorzien om een begrote reductie van 32,6% te bewerkstelligen. Er zijn dus bijkomende inspanningen, beleid en projecten nodig om tot de vereiste afname te kunnen komen.

Het operationeel programma EFRO legt de specifieke focus op het wegwerken van knelpunten die het behalen van de doelstellingen van het Vlaamse energiebeleid belemmeren op het gebied van hernieuwbare energie, meer bepaald inzake groene warmte, recuperatie van restwarmte en warmtenetten.

Groene warmte is warmte die wordt geproduceerd uit een hernieuwbare energiebron. Er bestaan diverse vormen van groene warmte: bv. biomassa, benutting van warmte uit de ondergrond (ondiepe en diepe geothermie), ...

Restwarmte is de warmte/koude die anders verloren zou gaan, maar wordt opgevangen en opnieuw ingezet. Alhoewel restwarmte strikt genomen niet onder de definitie van groene warmte valt, wordt dit bij de beleidsvoering wel mee opgenomen. Het is immers aangewezen in eerste instantie (fossiele) restwarmte te recupereren en vervolgens de beschikbare groene warmte in te zetten.

Het globale rendement van groene warmte en restwarmte kan worden verhoogd door de aanleg van **warmtenetten**, die de warmte transporteren naar andere of meerdere verbruikers. Knelpunten voor warmtenetten zijn onder meer de hoge investeringsbedragen met relatief lange terugverdientijden en anderzijds de samenwerking tussen meerdere partijen die er doorgaans bij betrokken zijn.

Binnen deze oproep wordt de focus gelegd op het faciliteren van zowel de opwekking van groene warmte en recuperatie van restwarmte, als op het transport van deze warmte met organisatie-overschrijdende warmtenetten. EFRO-projecten kunnen bijvoorbeeld inspelen op:

- Nuttige groene warmte
 - Nieuwe nuttige-groenewarmte-installaties met een bruto thermisch vermogen van meer dan 300 kWth (of een uitbreiding van meer dan 300 kWth)
 - Een aangesloten stadsverwarming of –koeling die gevoed wordt door ten minste 50% hernieuwbare energiebronnen, 50% restwarmte of 50% uit een combinatie van beide.
- Benutting van restwarmte
 - Nieuwe of vernieuwde installaties
 - Een aangesloten stadsverwarming of –koeling die gevoed wordt door ten minste 50% hernieuwbare energiebronnen, 50% restwarmte of 50% van een combinatie van beide.
 - Een Organic-Rankine-Cycle-installatie met een elektrisch vermogen van minstens 300 kWe.
 - Installaties waarvoor geen steun voor de productie van nuttige groene warmte (zie hierboven) werd toegekend of kan worden toegekend.

- Warmtenetten
 - Investerings in energie-efficiënte warmtenetten. Dit zijn warmtenetten die gebruik maken van minstens:
 - 50% warmte uit hernieuwbare energiebronnen;
 - 50% restwarmte;
 - 50% uit een combinatie uit beide.
- Productie (en injectie) van biomethaan
 - Nieuwe of vernieuwde installaties
 - Installatie voor de productie en injectie van biomethaan in het aardgasdistributienet of vervoernet
 - Installaties voor de productie van biomethaan voor de toepassing als biobrandstof

Bij deze oproep horen verder nog volgende specifieke aandachtspunten:

- Deze oproep is gesloten en is voorbehouden aan het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap.
- Deze oproep mikt op investeringsprojecten die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Bij projectselectie zullen dergelijke projecten prioritair zijn. Zoals eerder aangehaald: een tijdige realisatie (vóór 31 december 2023) van de projecten is uitermate belangrijk. In het projectvoorstel moet de planning duidelijk beargumenteerd worden en moeten meetbare mijlpalen geïdentificeerd worden. Aangezien de programmatermijn eind 2023 afloopt, is een verlenging van de projecttermijn niet mogelijk. In geen geval kunnen niet-voltooiden projecten gesteund worden met Europese middelen.
- Enkel duidelijk afgelijnde projectvoorstellen komen in aanmerking. Indien het EFRO-project deel is van een groter project, moet het EFRO-aandeel een significant onderdeel van dit grotere project omvatten. De promotor dient duidelijk de verhouding (al dan niet met een verdeelsleutel) in zijn project te bepalen.

2 Oproepmodaliteiten

2.1 *looptijd van de projecten*

Om in aanmerking te komen voor deze oproep moeten de projecten gerealiseerd zijn voor 31 december 2023, concreet betekent dit dat alle uitgaven effectief zijn betaald voor deze datum. Gezien de beperkte resterende looptijd van het EFRO programma zal bij de projectbeoordeling extra aandacht worden geschonken aan de realiseerbaarheid op korte termijn. Projecten mogen reeds aangevat zijn, maar mogen in geen geval afgerond zijn vóór indiening.

2.2 *steunintensiteit en financiering*

Deze EFRO-middelen werden toegekend binnen het kader van REACT-EU (zie hoger). Anders dan bij het reguliere EFRO-kader, kan het EFRO – steunpercentage binnen deze projectoproep daarom in principe maximaal 100% van de totale subsidiabele kosten bedragen.

Voor projecten die economisch van aard zijn, blijven de staatssteunregels echter van toepassing. Dit betekent dat de publieke steun in dat geval beperkt moet worden. De Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) is het kader waarin steun kan worden verleend aan economische projecten. Afhankelijk van het artikel waar het project onder valt, kan het publiek steunpercentage variëren. De EFRO-steun moet wor-

den beperkt tot het toegelaten maximale publiek steunpercentage dat het artikel in kwestie bepaalt. Meer informatie over staatssteun vindt u via deze link: [Staatssteun | Agentschap Innoveren en Ondernemen \(vlaio.be\)](#)

Voor deze oproep wordt een budget voorzien van 5.700.000,00 euro EFRO-steun.

3 Beoordelings- en selectiecriteria van de “Projectoproep”

Projectvoorstellen worden beoordeeld op basis van objectieve ontvankelijkheids- en selectiecriteria. De **ontvankelijkheidscriteria** zijn de inpasbaarheid in het programma, eventuele oproepspecifieke vereisten, het respecteren van de Europese steunplafonds, het feit of de promotor rechtspersoonlijkheid heeft en dat het project nog niet afgelopen is bij indiening.

De **selectiecriteria** hebben betrekking op:

1. Scope / inhoud
2. Kwaliteit
3. Begroting en financieel plan
4. Communicatie
5. Planning
6. Indicatoren

De van toepassing zijnde indicatoren vindt u in de webapplicatie, wanneer u een projectvoorstel aanmaakt. Binnen dezelfde webapplicatie vindt u bovendien per indicator een helptekst waarin er toelichting gegeven wordt m.b.t. de interpretatie van de indicator.

In de oproep zijn mogelijk voorwaarden en/of voorkeuren naar projecten toe opgesomd (zie ‘context van de projectoproep’, en ‘oproepmodaliteiten’). Indien dit zo is wordt hiermee rekening gehouden bij de beoordeling van de ontvankelijkheidscriteria (indien voorwaarden), hetzij bij de scoring op de selectiecriteria (indien voorkeuren).

4 Indicatoren

Bij indiening van een projectvoorstel, dient te worden aangegeven welke bijdrage aan de programma-indicatoren wordt geleverd:					
ID	Indicator	Type	Meet-eenheid	Streefwaarde (2023)	Omschrijving indicator
O.3.6.	Aantal weggewerkte knelpunten voor het gebruik van groene warmte en hernieuwbare energie	Output	Aantal knelpunten	21	Met deze doelstelling wenst men projecten te steunen die knelpunten wegnemen voor het gebruik van groene warmte en hernieuwbare energie. Zowel pilotprojecten als demonstratieprojecten zitten omvat in deze specifieke doelstelling.
CO30	Bijkomende capaciteit voor de productie van hernieuwbare energie	Output	MW	13	Verhoging van de energieproductiecapaciteit van faciliteiten die gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen, gebouwd / uitgerust door het project. Inclusief elektriciteit en warmte-energie. Hernieuwbare energiebron: elke energiebron die niet fossiel of nucleair is.

5 Praktische modaliteiten

5.1 Selectieprocedure

Vanaf de bekendmaking van een projectoproep en tot afsluiting van de oproepperiode, kunnen projectpromotoren hun voorstellen officieel indienen. Inherent aan het oproepsysteem en met het oog op een gelijke behandeling van alle aanvragers, kan een projectvoorstel na indiening niet meer worden gewijzigd.

De projectvoorstellen worden beoordeeld volgens een procedure welke een transparante en objectieve afhandeling en steunverlening moet toelaten en waarvan de hoofdlijnen hierna worden beschreven:

- nagaan van de ontvankelijkheid op basis van de algemene ontvankelijkheidscriteria door het programmasecretariaat (o.m. de inpasbaarheid in het programma en de projectoproep via oproepspecifieke criteria).
- kwalitatieve afweging van de ontvankelijke projectvoorstellen op basis van de vooraf vastgestelde selectiecriteria (algemeen geldende + "call"-specifieke):
 - Eerste screening door programmasecretariaat aan de hand van het standaard selectieformulier (beoordeling van inhoud, indicatoren, planning, organisatie, begroting en financieel plan), leidend tot een samenvattend oordeel per project (totaalscore op 100).
 - Inhoudelijke analyse/evaluatie door de Technische Werkgroep op basis van de resultaten van de screening.
 - Om steunwaardig te zijn moet een project minstens 60 op 100 scoren. Tevens moet een project op minimaal op drie van de zes hoofdcriteria een positieve score behalen
- beslissing door de Managementautoriteit op basis van alle ondersteunende documenten: aanvragen en projectbeoordelingen. De beslissing betreft de toekenning van EFRO-steun aan de steunwaardige projecten tot uitputting van de voorziene financiële enveloppe.

Rekening houdend met de stand van uitvoering van het programma en de vereisten voortvloeiend uit het naleven van de N + 3 – regel, kan worden beslist het beschikbare budget te verhogen.

Projecten kunnen eventueel worden goedgekeurd onder voorwaarden, waaraan binnen een termijn van maximum 3 maanden dient te worden voldaan. De managementautoriteit oordeelt of aan de voorwaarden werd tegemoet gekomen alvorens het contract met de projectpromotor kan worden ondertekend.

5.2 Praktische info bij projectindiening

Projectvoorstellen kunnen vanaf de bekendmaking van de projectoproep en tot afsluiting van de oproepperiode, bij de managementautoriteit worden ingediend. Het indienen gebeurt uitsluitend **elektronisch** door middel van de webapplicatie, beschikbaar op de EFRO-website (www.efro.be). De uiterste indieningsdatum van de volledige projectaanvraag wordt vastgelegd **op vrijdag 9 juli 2021**. Het staat promotoren vrij om eerder in te dienen. In functie van de staatssteunregelgeving kan dit aangewezen zijn. Projecten die onder de staatssteunregels vallen, kunnen immers pas starten vanaf indiening van het projectvoorstel in het e-loket. Hoe dan ook moet eerst een vooraanmelding via e-mail aan de Managementautoriteit bezorgd worden (zie lager).

Projectvoorstellen moeten vooraf aangemeld worden bij de EFRO-Managementautoriteit. Dit kan door een omschrijving van het project (partners, activiteiten, budget) over te maken aan de EFRO-Managementautoriteit (max. 2 A4). Gelieve voor deze vooraanmelding gebruik te maken van het sjabloon en de voorziene ruimte niet te overschrijden (zie bijlage bij deze oproepetekst).

De **vooraanmelding moet ten laatste op vrijdag 11 juni 2021** aan de Managementautoriteit worden bezorgd (via hartwig.moyaert@vlaio.be).

Vanuit de EFRO Managementautoriteit zal binnen de 14 dagen feedback op deze vooraanmelding overgehaakt worden. Deze feedback heeft **niét** het karakter van een bindende beoordeling. Het zal de indiener hoe dan ook vrij staan om naderhand al dan niet een projectvoorstel in het e-loket in te dienen.

Bij het opstellen van de projectaanvraag kan begeleiding worden verstrekt door de provinciale en grootstedelijke contactpunten. Er wordt sterk aanbevolen van deze begeleiding gebruik te maken met het oog op de volledigheid en kwaliteit van het projectvoorstel (naleving van EFRO-reglementering, eligibiliteit van de uitgaven, wetgeving inzake overheidsopdrachten, staatssteun, ...).

Volgende **bijlagen** moeten aan uw projectvoorstel toegevoegd worden:

- Een verklaring omtrent de inkomsten;
- Een verklaring omtrent het btw-statuuut;
- Een verklaring omtrent de wet op de overheidsopdrachten (+ eventueel aanbestedingsplan);

Enkel indien van toepassing:

- Cofinancieringsbewijzen (indien nog niet toegekend, moeten minstens de verstuurde aanvraagbrieven bijgevoegd worden);
- Demimisverklaring;
- Eigendomsbestemming;

Het is ook erg belangrijk om de **praktische gidsen** grondig door te nemen vooraleer een projectvoorstel aan te maken. Deze vindt u ook terug op www.efro.be.

Voor het aanmaken van een projectvoorstel zijn volgende gidsen de belangrijkste:

- Praktische gids 'projectindiening'
- Handleiding 'Communicatie voor promotoren'
- Praktische gids "Projectuitvoering en Subsidiabiliteit"
- Staatssteun – Richtlijnen voor subsidieontvangers
- Gunningsdraaiboek voor overheidsopdrachten
(www.bestuurszaken.be/toelichting_nieuwe_regelgeving)

Provinciale EFRO-contactpunten :

- Provincie Antwerpen, Bezoekersadres: Desguinlei 100, 2018 Antwerpen, Postadres: Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen
Anneke.Vandenaker@provincieantwerpen.be (03/240.66.03)
- Provincie Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
frank.sioen@limburg.be (tel. 011/23.74.11)
- Provincie Vlaams Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven
toon.boeckx@vlaamsbrabant.be (tel. 016/26.72.10)
- Provincie Oost-Vlaanderen, Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent
francis.oosterlinck@oost-vlaanderen.be (tel. 09/267.86.37)
- Provincie West-Vlaanderen, Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
Mauro.callens@west-vlaanderen.be (tel. 050/40.32.93)

Stedelijke EFRO-contactpunten :

- Stad Antwerpen, bezoekadres: Francis Wellesplein 1, 2018 Antwerpen
correspondentie: Grote Markt 1, 2000 Antwerpen
wim.blommaart@stad.Antwerpen.be (tel. 03/338.61.92)
- Stad Gent, Bezoekadres: Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent
Correspondentie: Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent
Heidi.tency@stad.gent (tel. 09/266.56.57)

Managementautoriteit

- Afdeling Europese Programma's, Koning Albert II-laan 35 bus 12, 1030 Brussel
stefaan.pennewaert@vlaio.be (tel. 02/ 553 37 25)
hartwig.moyaert@vlaio.be (tel. 02/ 553 63 86)